

gələn Azərbaycan regionda yeni reallıqlar yaradıb. Məhz bu reallıqdan irəli gələrək bölgəmizin daimi sülh və əmin-amənlıq şəraitində inkişafı üçün ölkəmiz tərəfindən əməkdaşlıq təklifləri irəli sürüllüb. Təbii ki, sağlam düşüncə nümayiş etdirən xarici qurum və dövlətlər bu təklifi müsbət dəyərləndirirlər. Təəssüf ki, Ermənistən bu günə kimi məsələyə qeyri-ciddi münasibət göstərir.

## Günümüzün inkaredilməz reallığı: sülh müqaviləsi

Hazırda Cənubi Qafqaz regionunda yeni təhlükəsizlik və əməkdaşlıq mühiti məhz Azərbaycanın yaratdığı geosiyasi reallıqlar əsasında formalasır, proseslər Bakının iradəsinə uyğun tənzimlənir. Bu, Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli və milli maraqlara əsaslanan siyasetinin nəticəsidir. Azərbaycan münəaqışının başa çatmasına və yeni mərhələnin başlanması reallığını qəbul etdirib, yeni strateji yanaşmaların ortaya qoyulmasını zərurətə çevirib. Lakin 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra münəaqışının guya hələ də mövcud olması ilə bağlı sənii gündəm və görüntü yaratmağa çalışan, siyasi və informasiya təxribatları töredən xarici qüvvələr bu gün də fəaliyyətdədir. Məsələn, Ermənistən prezidenti Vaqif Xacəturyanın Rusiyadakı erməni icmasının nümayəndələri ilə görüşündə bildirib ki, ilkin olaraq Qarabağ problemi ilə məşğul olan üç həmsədr ölkə, o cümlədən Ermənistən, Azərbaycan və Qarabağ (qondarma rejim nəzərdə tutulur) nümayəndələrinin görüşdüyü yegane platforma olan Minsk qrupu məsələnin müzakirəsini davam etdirməlidir. Ermənilərin bu sayıqlamalarına rəğmən Azərbaycan Prezidenti vurğuları: "Dağlıq Qarabağ münəaqışası həll olunub, Minsk qrupu öz fəaliyyətini başa vurub. Minsk qrupu ilə bağlı mən öz fikirlərimi demişdim, bir daha təkrar etməyə ehtiyac yoxdur. Və indi postmünəaqışa dövrür".

Postmünəaqışa dövründə regional gündəliyi Azərbaycan diktə edir. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, bütün dünya, aparıcı ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar yeni reallıqları qəbul edirlər. Azərbaycan bundan sonrakı postmünəaqışa dövründə sülh, əməkdaşlıq və əmin-amənlığın tərəfindər və o, isteyir ki, qısa müddət ərzində 10 noyabrda imzalanmış müqavilənin bütün bəndləri icra olunsun. Bu, ilk növbədə bölgəyə sülh getirəcək, regionda əməkdaşlığı gücləndirəcək. Bundan ötrü Azərbaycan və Ermənistən sərhədləri müyyənənşdirilməlidir. Bu istiqamətdə Azərbaycan lazımı addımlar atır və bundan sonra da atacaq. Ermənistənla Azərbaycan arasında sülh danışqları aparılmalı, bir-birinin ərazi bütövlüyünün tanınması, sərhədlərinin müyyənənşdirilməsi məqsədile addımlar atılmalıdır. Azərbaycan bu sahədə üzərinə düşən bütün öhdəlikləri yerine yetirir. Əsas məsələ Zəngəzur dəhlizinin açılmasıdır. Bu dəhliz vasitəsilə həm dəmir yolu, həm də quru yolla region ölkələri arasında iqtisadi, mədəni humanitar əlaqələr bərpa olunmalı, eyni zamanda Azərbaycanın Naxçıvan bölgəsilə quru əlaqələri təmin edilməlidir. Azərbaycan ərazisində heç bir erməni silahlı olmamalıdır. Təbii ki, bütün bu amillər 10 noyabr tarixli üçtərəflı Bəyanatda da öz əksini tapıb və Ermənistən bu tarixi sənədə imza atan üçüncü tərəfdır. Sənədin imzalanmasından keçən iki il ərzində Ermənistən bəzi dairələrin təsiri altında hələ də gözləmə mövqeyindədir. Azərbaycan Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda abadlıq-quruculuq işləri, minatəmizləmə əməliyyatları apardığı halda, Ermənistən nəinki sülh sazişini imzalamaq barədə danışq aparır, heç bəyanatda nəzərdə tutulan öhdəliyinin yerinə yeti-

rilməsile bağlı addım da atır.

Dünyada baş verən hadisələri doğru və dəqiq dəyərləndirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev güçlər balansından milli maraqlarımız naməne faydalama qabiliyyətə qlobal məqyasda əsas siyasi, iqtisadi və hərbi güclərlə münasibətləri bərabər müstəvidə həyata keçirir və bütün müttəfiqləri ilə qarşılıqlı və faydalı əlaqələr qurmağa çalışır. Ele indiyədək keçirilən Brüssel görüşləri de İlham Əliyevin hər iki xalqın maraqlarını eks etdirən ədalətli sülhün tərəfdarı və təminatçısı olduğunu təsdiq edir. Xəstə təxəyyülli erməni milətçiləri isə heç bir reallığı qəbul etmir, Azərbaycanın humanistliyini, qonşuluq etmək niyyətini dəyərləndirmirlər.

Brüssel görüşləri ermənilərə düşünüb-daşınmaq üçün meydən açır, lakin onlar qeyri-konstruktiv mövqelərindən əl çekmirlər. Baş nazir N.Paşinyan görüşlərdə bir, görüşdən sonra isə başqa bir mövqə nümayiş etdirir. Maraqlıdır, bu il aprelin 12-də ilin birinci rübüünə nəticələrinə həsr edilmiş müşavirədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışından sonra aprelin 13-də

*Ermənistən həmin razılaşmadan  
imtina etməsi onun üçün  
dəhşətli sonluqlarla  
nəticələnər*

Ermənistən baş naziri N.Paşinyan da açıqlama verib. O qeyd edib ki, Azərbaycanla tezliklə sülh müqaviləsi imzalamaq Ermənistən rəhbərliyinin planlarının bir hissəsidir: "...Bu gün beynəlxalq ictimaiyyət bizi bir daha deyir: Dağlıq Qarabağ məsələsində iddianızı bir az aşağı salın və siz Ermənistən və "artsax" ətrafında daha böyük beynəlxalq konsolidasiyaya malik olacaqsınız, eks halda, biz sizdən xahiş edirik ki, ümidiñizi bize bağlamayın", - deyən N.Paşinyan, beləliklə, gündə bir nejmə oxuyur. Bir sözlə, Ermənistən həmişə verdiyi bəyanatların eksini edir, Ermənistən rəhbərliyi sülhə aparan yolu tutmur. Onların törendikləri son təxribatlar da bunu təsdiq edir. İkinci Qarabağ savaşında məglubiyəti ilə barışmayan Ermənistən sülh müqaviləsinin imzalanmasını müxtəlif bəhanelərlə yubadır, sərhədlerin delimitasiya və demarkasiya məsələlərinə məhəl qoymur, ciddiyət göstərmir. Öz məsuliyyətini dərk etməyen məglub ölkə mənasız xəyallar qurur, Qərb dövlətlərindən siyasi dəstək gözləyir, təxribatlar töredir və nəticədə yene də qan töküür, insanlar hələk olur.

Sentyabrın 12-dən 13-ne keçən gecə sərhəddə törendiyi təxribatın layiqli cavabını alan Ermənistən heç nədən dərs çıxarırmı. Halbuki, 44 günlük müharibədə qələbəye doğru inamlı irəliləyən, siyasi, hərbi potensial nümayiş etdirən, bu potensialı bu gün də qüvvədə saxlayan Azərbaycan bundan sonra da düşməni yerində oturtmaq iqtidarındadır. Odur ki, Azərbaycanın üzərinə gəlmək cəhdəri Ermənistən üçün daha dəhşətli sonluqlar yarada bilər.

Bunu Prezident İlham Əliyev rusiyalı hərbi ekspert, jurnalist İqor Korotçenkoya verdiyi müsahibələrinin birində də çox gözəl anladıb: "Əgər Ermənistən Azərbaycana qarşı ərazi iddialarını davam etdirse, Azərbaycanın Ermənistənə qarşı ərazi iddialarından çəkinməsi çətin olacaq... Buna görə düşünürəm ki, status barədə və Dağlıq Qarabağ barədə bu cəyənənmiş sözər Ermənistən üçün böyük təhlükə mənbəyidir və yaxşı olar ki, bizi qəzəbləndirməsinler, qıcıqlandırasınlar...". Təbii ki, dövlət başçısının bu mesajında ciddi xəbərdarlıq var. Yəni, Ermənistən hələ də nöqtə qoymaq istəmədiyi ərazi iddialarının qarşılığı o ola bilər ki, Azərbaycanın tarixi torpaqları - Zəngəzur, Göyçə gölü regionunun əsl sahiblərinə qaytarılması məsəlesi aktuallaşdırılsın! Bunun Ermənistən üçün nə demək olası barədə erməni siyasetçiləri, erməni ictimaiyyəti yaxşı düşünməlidir.

Ermənistən bu mövqeyinə münasibət bildiren Rusiya Prezidenti Vladimir Putin isə 2020-ci ilin noyabrında "Rossiya 24" telekanalına müsahibəsində deyib: "Ermənistən razılaşmadan imtina etməsi intihara bərabərdir...".

Qeyd edək ki, oktyabrın 31-də Soçi də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin və Ermənistənən baş naziri Nikol Paşinyan ilə görüşü olub. Bu görüş regionda sülhə və sabitliyə doğru atılan növbəti uğurlu addımdır.

Zümrüd QURBANQIZI,  
"Respublika".